

bom dan kaj boš ti tu poslušal. Drugo nisem čul, sem imel zadosti; prihodnjič kaj več drži. Štajer, ko bode imel novo predigo. Dragi Poltek če je kaj laži, pa daj preklicat, pomoči pero v črno tinto. Pozabiti pa ne smem na njegovega brata Pepeka „Irglavega“, ta zna ravno tako predigo držati, pa je le boljši ker je dober birt pa ni pijanček, nič ne pije, jeziček pa mu leti še hujše; to pa je tako: Pepek leti jeziček kadar je trezen, Polteki pa kadar je pijan. To sta vam narodnjaka junaka in narodna, Slovenca v Črešnjecih. Adijo sedaj, Poltek, Pepek drugokrat se vidimo. Polteko pa svetujemo posebno da se poboljša! Kaj pa rečeš ti Kolarov Horv na to, da tvoje ovčice v trnje zajdejo, nekaj jih posvari.

Jožek Zbeža.

Sv. Juri ob Ščavnici. Ti dopisatelj! Narodnega Lista se zaganiš že dolg časa v našo sedaj ustanovljeno veteransko društvo. Čital sem že parkrat o Tvoji bedi. Društvo zmiraj narašča, ima že čez 90 udov. 18. avgusta na dan rojstva našega presvetlega vladarja je imelo društvo svojo prvo parado in se udeležilo sv. maše. Tega ti dopisun gotovo nisi storil. Dragi čitatelji, kateri je taisti dan to vidil, marsikateremu so stopile solze v oči, ko si videl stare moža že blizu 80 let in čez, kateri so imeli svoje prsi okrnjene z večimi svetinami, potem si videl krasen sprejem od prav imenitnih oseb, na katerih se je tudi vidlo da niso Sokola služili, ampak cesarja. Ali Ti Sokol tega nisi opazil? mogoče se Ti je vidlo, da je te svetinje, katero je možno imelo, kakšni droščki napravil in tem starim bojevnikom, kateri so se udeležili 48., 49., 64., 66. in 72. leta bojnih časov za gumb na prsa obesil. O ne, to je bilo krvavo zasluženost! Kaj ne, Sokole, beseda „Habt — Acht“ je Tvojo noro glavico močno razburila, kaj ne? tudi še taistokrat stari bojevniki niso Sokolskega povelja slišali „Pozor!“, pač pa so slišali, kako so kuglje žvižgale okoli njih ušes, tudi so vidli, kako je znanca, prijatelja kuglja smrtno ranila kateri počiva v daljni Italiji, Bozni itd. v hladni zemlji. Ti sokolski dopisun pusti to mirno društvo v tem kaj si je zaslužil že v času, ko še Tebe svetu ni bilo. Društvo ne spada med politiko politika sploh nima nič z njim. Tudi opozarjaš na rove zastave. Ti gotovo še nisi nič žrtvoval in tudi ne boš, ker nič nimaš, ker še zmiraj edaš da bi Ti drugi pomagali. Jaz pa sem išel od g. načelnika, da je že v tem kratkem času nabral od dobrih ljudi 200 kron; mogoče jih potreben, Ti jih društvo prepusti in še bo društvo zastavo imelo in svoto dobilo skupaj. Kaj veteranska fana ni tako draga, ker ima orla brez mesa, „Sokolska“ je dražja, ker ima orla z mesom vred. Tudi si se zlagal da je g. Kocbek s svojimi pevci delal veselje v gostilni; prav da Ti moti; jas nisem tega v nobeni gostilni šel, ako ravno sem tri obiskal; pač sem pa cerkvi slišal, da je g. Kocbek krasno zapel arsko pesem in društvena godba na koru navljala; prav je g. Kocbek „nemčurji“ so bili cerkvi in liberalci si cerkvo predstavljajo kot postilno. Prav dopisatelj si se po ustah udaril pa saj Ti ni zameriti, da si Sokol in ta je lahko vsaki kravji in kozji pastir, kaj se je tudi resnično pokazalo pri razviti zastave v Ljutomeru, da so krave in koze prišle svojih pastirjev vohat in pozdravljat. Mislim, da boste g. urednik mi več prostora pripustili, prosim pa pripravite mi še drugič prostor v tej stvari! Tvoj tovariš.

Olimje pri Podčetrtku. Nedavno so obhajali Olimpijski v zakotni a prijazni vasi domačega cerkvenega patrona, namreč imeli so žegnanje. Črni oblaki so ploli ta dan na nebu, ter ježno utrinjali žareče iskre, kakor bi hoteli svariiti ljudi od njih početja na taki dan. Po glavnem opravilu se zberó v farovžu župniki, ki so prišli od drugod s svojimi kuharicami pomagat domačemu župniku ob ednem pa obhajati patrona olimskega. Pri kupicah vina so postali vročeglavni, da se je od daleč razlegalo na okrog. Ljudstvo v gostilnah je tudi židane volje. Učinek se je pokazal pri popoldanski službi božji v cerkvi. Dosti ljudi omamljeni od vinca, je potrkavalo z glavami ob klopi, ali pa omrčalo po koteh v spanju pravičnega. Lep prizor! Vrhunec vsega, je bil popoldne in trajal v farovžu, kakor tudi v gostilnah do trdne noči. Iz farovških cin se sliši veselo petje župnikov, njih kuharic. Po gostilnah pa isto, še v zvišani mešanih

obojega spola, ki prisega meje skrajnosti. Nedoržna mladina mora gledati neostudno surovo obnašanje svojih staršev, kako in kaj si lahko misli vsak bralec. — Proti večeru se sliši pred farovžem krik skrokanih cerkmoštarjev, ki odslavlajo na vozove tuje župnike in kuharice. Čudno je bilo videti, kako so usmiljeni cerkmoštarji na voz tišali šolskega župnika iz Buč in njegovo ženo — pardon kuharico, ker so njuju vinski dohovi vlekli k zemlji. Tako sledé še drugi. Domača kuharica nataka odhajajočim gostom še vinca potem pa adijo — krik — vozovi peljejo počasi naprej. Smešno je bilo videti za vozovi stopati hrvaškega popa Hručiča o svojo kuharico, vse to pa ljudem v slab vzgled. Zdaj na desno, zdaj na levo pomikal se je ta omenjeni parček. Podčetrtski župnik je radi škandalov odslavljal iz cerkve tega hrvaškega plebanuša, ki mu je delal nečast, olimski župnik pa ga je sprejel v svojo cerkveno službo. Došli so tudi gosti iz Podčetrтка s svojo mladeniško godbo, kjer so v gostilni do dobrega odprli ljudem srce in vino je teklo raz miz. Ali glej, kdo sedi sredi nagajajočih žensk pozno v noč? Hrvaški kapucinec, ki ga imenujejo „Ben minuti“ napenja v različnem govoru svoje moči. Izginil je tudi on, v temni noči je še neki ženski — nekaj pošepetal — potem pa izginil. Le župnika iz Podčetrтка ni videti v takšnih slučajih, on se izogiblje svojih pregrešnih so-bratov! Čast njemu! Olimje je podoba Sodome in Gomore! Župnik Kotnik psuje le ljudi v svoji razburjenosti iz prižnice, ne govori kar piše sv. evangelij, ne slišiš večkrat zvoniti opoldne in zvečer, ne krsti gotovih otrok po imenu, kakor želijo starši, zgovarja se, da ne pozna takšnih neznanih muč. imen. Seje le sovražstvo in prepir. In še drugo! Znano je svetu in sodniji, da je ta kraj Olimje v nekem oziru zelo garjev. Dosti ljudi se brati „ednakospolno“ med seboj. . . . Ubogo ljudstvo kam jadraš, kje imaš ogledalo dobrega, kdo te uči morale? Nemara tvoji dušni pastirji! Kar je izrečeno v podanem je istina in to je sveto! Olimčan.

Bolezni obrtniškega stanu.

(Naprej)

Nadaljni činitelj, ki tvori bolezen v obrtniškem življenju, je submisija. Koliko obrtnikov in rokodelcev je prišlo vsled take oddaje dela ob vse! Največ oddaj takih delov se podeli najcenejšim oferentom. Zgodi se pa, da eden zato, da bi naredil reklamo, drugi vsled nepoznanja razmer, tretji vsled nevednosti take cene stavi, da ne zasluži ničesar ali pa da ima celo škodo.

Obadva, naročitelj kakor liferant, imata škodo. Kajti liferant si hoče v največjih slučajih s slabšo kvaliteto odškodovati.

Koliko se v tem oziru greši, dokaže naj sledeči slučaj: Neki večji stavbinski mojster imel je za neko fabriko večje število oken mizarskim in ključarskim mojstrom oddati; eden mizar in eden ključar sta stavila svoje cene tako za mizarsko kakor za ključarsko delo posebej vsak za-se; poleg teh dveh mojstrov prideta še en mizar z enim ključarjem. Stavbinski mojster čita oferte zadnjih in pravi, da so predrage cene, kajti od drugih mojstrov dobi okna z obkovanjem vred za isto ceno, kakoj je tu le za mizarsko delo določena. Ta dva mojstra, oba še mlada, pravita: no, ako morejo to drugi narediti, izhajala bodeva i midva. Konec je bil, da je mizarski mojster, ki je imel lepo gospodarstvo, umrl kot vbogi mizarski pomočnik; ključarski mojster pa se je moral v Ameriko preseliti, ker so mu vse vzeli. Tako podcenjevanje škoduje zaupanju kupcev, ki mislijo potem tudi pri nizki ceni, da so osleparjeni; in drugi strani škoduje obrtniku, ki zna računati in ki zahteva kot dostojni rokodelce ceno, katero mora staviti, ako hoče izhajati.

Ena najnevarnejših bolezni je tudi notranja razstresenost v obrtniji sami. Malo je rokodelcev, ki imajo premoženje in mnogo prostega časa. Le na ta način, da postane obrtnik po zadoščujoči izobrazbi zaveden, da se zamore le s skupnim delom vseh kaj doseči, se bode pomagalo. K temu pa sliši v prvi vrsti to, da se obrtniku prosto in odkritosrečno vse odkrije, kar mu škoduje.

Za rokodelce, ki izvršujejo obrt, je gotovo težko, da se razgovorijo o napakah odkrito in prosto. Ali upanje, da si bodejo s tem pomagali, jih mora spraviti na pravo pot.

Seveda je še mnogo bolezni na obrtniškem trupu in morda se o njih še pomenimo. Obrtniki pa naj izpoznajo, da si bodejo le s skupnim delom boljšo bodočnost pridobili.

Napredek agrikulturnih gospodarjev!

(Spisal J. Vtičar, absolvent polj šole.)

Ako opazujemo malo napredke naše agrikulture, najdemo še vendar tu in tam dosti napak; ali kdo je tem napakam kriv? Naši slaboumnji gospodarji. Tu in tam tarna in jamra kaj bode spočeti, hudo je; ali to kje bi si proti ti hudobi pomagal, to mu še niti na misel ne pride. Ko izve kako novo iznajdbo n. pr. umetna gnojila, izboljšanje travnikov, drajname ali kaj takega, ki je v gospodarstvo jako v prid, se zato niti ne zmeni. Ko je prišlo pred leti škropljenje z modro galico, kar zdaj sprevidijo da ima velik uspeh so kričali ti brezumni kričači: „To ni delal moj oče in delal ne bom jaz, pa je zbog tega prav mastno živl.“ Ali to ne pomisli, da število ljudstva narašča in da je potem več živčaja potrebno, da nekda je od ha zemljišča plačal 2 K davka ali koliko plača zdaj. Toraj treba mu je poduka umnega gospodarstva, kje bi se ga naučil, tja poti ne ve, samo reče: Kakor moram jaz delati naj dela moj sin. To pa ni res. Seveda delaš, še preveč ali s ščim, z rokami; z glavo pa spiš. Da bi pustil svojega sina ali hčera v kako poljedelsko ali gospodarsko šolo, to mu je deveta briga. Reče ako se mi kaj izuči pa mi ne mara več za dom. Kdo pa je to kriv? Gospodar sam; ako boš ti pravično z njim ravnal ti gvišno ne bo silil od doma, ako pa nepravično ravnaš, prideš s krčme, razgrajaš po hiši, še mogoče razdiraš vso družino, preklinjaš svojo ženo, celo svojo obitelj, hlapca, dekle i. t. d. je lahko, da ne moraš družine imeti, kar nam danes pri naši agrikulturi zelo primanjkuje. Tu in tam se poteguje za one klerikalne oderube, ki še nikdar ni bilo glasa, da bi ti kdaj agrikulturi kaj pomagali, tu pa tam pa preklinja, da je groza. Ali je to vera? To ni vera, to je odpad od vere.

Naš koledar.

Naznanili smo že cenjenim prijateljem in somišljenikom, da izide i letos naš

„Štajerčev kmetski koledar“.

Glede vsebine bode čisto gotovo lanskega še prekosil. Najboljši gospodarji na spodnjem Štajerskem in Koroškem so nam že obljubili, da bodejo sodelovali. Priobčili bomo torej v letošnjem koledarju gospodarske članke prve vrste. Vsakdo bode imel lep dobiček od teh člankov. Kajti danes smo pač vsi v tem na jasnem, da mora i kmet čimveč znati. Edino z znanjem si zamore kmet zboljšati svojo bodočnost. Poleg gospodarskih prinesli bomo v koledarju i druge zanimive, večidel statistične članke. Tako hočemo kmetu in sploh delavnemu ljudstvu pokazati, kako stoji razmere po svetu, kakšni napredek je povsod opazovati, kako se ravno najubožnejše sloje najbolj izkorišča. Za zimske večere bomo prinesli celo vrsto lepih povesti, ki bodejo podale zanimive slike iz ljudskega življenja. Nadalje omenimo, da bode obsegal koledar popolni kalendarij, nadalje seznamek vseh sejmov na Štajerskem in Koroškem ter v sosednih važnih deželah, noticne listke in poštni ter brzojavni tarif. Preskrbeli smo tudi, da bode koledar lepo okrašen z mnogimi slikami. Vse to bode prinašal naš „kmetski koledar“. Visokost cene ne bode občutno presegla lanske. Velikost pa bode prekosila lanko in ravno tako bode vsebina še večja ter izbožnejša. Upamo torej, da se bode nahajal v vsaki napredni kmetski, obrtniški ali delavski hiši

 naš koledar.